

مریے السادات منصوری، پژوهشگر دکتری منظر، دانشگاه پاریس ۱۰ maryamansouri@gmail.com

نماگرایی در باریس پارادوکس در مدیریت نمای شهری پاریس

چکیده:پاریس یکی از جذاب ترین و توریستی ترین شهرهای دنیاست. جذابیت پاریس تنها به بناها و نشانههای تاریخی و با ارزش آن نیست، بلکه خود شهر عامل جذب توریست به شمار می رود. و حدت فضا و مدیریت یکپارچه، این شهر را از سایر شهرهای توریستی متمایز می کند. فضاهای پیاده، مقیاسهای انسانی، توقفگاههای کناره رود سن و نمایشهای خیابانی در شهر باعث شده تا پرسه زدن در خیابانها و مقابل ساختمانها از ورود به آنها خوشایند تر باشد. پاریس از دو بخش کاملاً متمایز تشکیل می شود: بخش سنتی و بخش مدرن. در پاریس سنتی، معماری یکپارچه، هماهنگ و تقریباً تکرنگ پاریسی از اشاهد هستیم حال آنکه پاریس مدرن دارای معماری بینالمللی است که در بسیاری از شهرهای اروپایی نظیر آن مشاهده می شود. در منظر و نمای شهر پاریس اما، قاطعیت مدیران پاریس در اعمال سیاست محافظه کارانه نگهداری نماهای شهری کاملاً پیداست. نفوذ مدرنیته و معماری امروز در مناطق مرکزی شهر نزدیک به صفر است. تنها رابط میان دو بخش شهر، رودخانه سن است که البته کنارههای آن هم، متناسب با بستر، در مکانهای متفاوت به صور مختلف ساماندهی شده است. این سیاست، میراث تاریخی شهر را به خوبی محافظت کرده و تمامی نوآوریها و «بینالمللی گریها» را به نقاط دور تر انتقال داده است. آیا این تفکیک حداکثری برای شهروندان پاریسی نیز همینقدر خوشایند است؟ این نوشتار در پی یافتن و تحلیل تأثیرات نهضت نماگرایی در منظر شهری پاریس امروز است و بدین منظور به مستندات موجود و مطالعات و نقدهای صورت گرفته به این نهضت استناد می کند.

واژگان کلیدی : پاریس، مدیریت نمای شهری، نهضت نماگرایی.

Pic1: The Vosges square in the 18th and 21st centuries, the previous repeated facades are still remaining. Only a row of trees and the fountain are added in center of the palace. Source (left):Maryam al-sadat Mansouri, 2012 (Right): www.henri-iv.culture.fr.

تصویـر۱ : میـدان ووژ در قرر ۱۸ و قـرن ۱۸ و قـرن ۱۸ و قـرن ترارشـونده سـابق میدان میکارشـونده سـابق میدان شـکل اولیـه پابرجـا هسـتند تنها در دیـف درختان خطی و آبنما در فضـای میانـی آن اضافه شـده است. مأخـد (چپ): مریمالسادات منصوری، ۱۳۹۱ و (راست): www.henri-iv.culture.fr

مقدمه

◄ نمای خیابان یکی از عناصر تأثیر گذار در منظر شهری، به شــمار مــیرود. ترکیب و انتظام این نماها شــامل عناصر بسیاری است؛ از جمله رنگ، مصالح، تیپ پنجره، خط بام، پیشامدگی، که همواره مورد توجه مســئولان شــهرها بوده است. اهمیت نما در شهرهای اروپایی باعث به وجود آمدن نهضت «نماگرایی» (facadism) در دههٔ ۵۰ شد که از سال ۱۹۸۶, ۱۹۹۶ : ۹(Pinon) در پاریس رسماً به اجرا درآمد. البته این روش در ابتدا به عنوان راه حلی موقت برای مشکلات طراحی نماهای پاریس توسط معماران دهههای ۶۰ و ۷۰ مطرح شــد (Fleury &Leproux,1994:989). قدرت این نهضت به حدی بود که حتی امروزه در شهر پاریس نیز شاهد بروز ان در قوانین شهری هستیم. نهضت نماگرایی که این روزها در ایران به دنبال جایگاه خود نزد مدیران شهری است ٔ اکنون در پاریس موضوع جدال بوده و انتقادات بسیاری را به دنبال دارد تا جایی که برخی معتقدند "امروزه روشن است که دوره نماگرایی به انتها رسیده است" (: Pinon, 1996 9). تحقیق در صحت این گفتار تنها از طریق پژوهش در تأثیر این نهضت بر منظر شهری پاریس قابل دستیابی است. از آنجایی که منظر سه هدف کارکرد، فرهنگ و زیبایی را به طور همزمان تعقیب می کند (منصوری، ۱۳۸۳). این مقاله برای نیل به هدف خود، در شناخت و تحلیل تأثیر نماگرایی در شــکل دادن به منظر شهر پاریس، تأثیرات نماگرایی را در ابعاد سهگانه منظر (کارکرد، فرهنگ و زیبایی) مورد بررسی

فرضيه

نهضت نماگرایی با رویکردهای افراطی خود باعث به وجود آمدن دوگانگی در منظر شهری پاریس شده است.

نماهای شهری پاریس

مسئله حفظ نماهای تاریخی در پاریس موضوع جدیدی نیست. «دلامار» در سال ۱۷۳۸ در متنی با عنوان در چه صورت می توان مانع تخریب خانه توسط مالک شد؟ می نویسد: "زیبایی شهر وابسته به زیبایی خانههای آن است. در شرایطی که اقدام مالک موجب بی نظمی منظر شهر شود، مسئولین باید حق آن را داشته باشند که در تصمیم او مداخله کنند. این سنت "عدم تغییر شکل تاریخ" را در زمان لویی سیزدهم نیز شاهد هستیم. او دستور حفظ برخی میدانهای سلطنتی زمان پدرش را مانند میدان دوفین (Place Dauphine) صادر کرده بود" و میدان ووژ (Pinon, 1996): (تصاویر ۱ و ۲).

نماگرایی در پاریس

سنت همسان سازی نماهای شهری در پاریس از دستور صرف پادشاه به محدوده قوانین شهری نیز کشیده شد تا آنجا که نهضتی تحت عنوان «نماگرایی» مطرح شد:

"روشی مبتنی بر تخریب ناکامل ساختمانهای فرسوده و جایگزیت کردن آن با کاربری جدید در پس نمای اصلی." ایس روش حدوداً از سالهای ۱۹۸۶ در پاریس و خصوصاً در محلات مرکزی آن به اجرا درآمد. تناقض میان نوسازی و حفاظت موجب پیدایش نماگرایی شد. به علت مواجهه مداخلات ضروری جهت نوسازی شهری از یک سو و حفاظت و نگهداری کاراکتر تاریخی شهر، از سوی دیگر بود که نماگرایی در بستری روشنفکرانه پدید آمد. در سال ۱۹۹۰ فرزیر کشور در بیانیهای "هر گونه مداخله را در نماهای سنگی

خیابانهای ریوولی (Rivoli)، کاستیگلیون (Castiglione) و پیرامید(Pyramides)، نه تنها در سـنگهای نما بلکه حتی روی بـام بدون موافقت معماران دولـت" ممنوع اعلام کرد (Ibid : 12-13)؛(تصویر۳).

در مـورد نماگرایی نظرات متفاوتـی وجود دارد که رویکرد غالب، آن را نفی می کند. در کل نماگرایـی در میان مردم و حرفهمندان محبوبیت زیادی ندارد.اصولاً نتیجه نوعی «تنبلی» روشنفکرانه مسئولین است که معتقدند: با نجات نما، "صورت را نجات خواهیم داد"! بازار شـهرداری و ساختمان ساماریتن در پاریس نمونه این اسـت که در آنها بلوکهای کامل شهری را با نماسازی همگن به سبک ساختمانهای بورژوا (اشرافی) در آوردهاند (30 : Chassel, 1996)؛ (تصاویر ۴ و ۵).

نماگرایی چنان که از تعریف آن برمی آید، به نوعی «دروغ گویی و دوِرویی» است زیرا در پس ظاهر هماهنگ و منظـم و بعضا تکراری و کســل کننده، تنــوع و تضادهای عمومی شـهر وجود دارد. این حفظ ظاهر از نگاه متخصصین تــا آنجا پیش میرود کــه به آن عبارت «تحریف شــهر» را نسبت دادهاند. البته «زمبین» در مقالهای با عنوان «گویش نماگرایی» می گوید: "در یک چشمانداز تاریخی، شاید عبارت «تحریف شهر» کمی نابجا باشد چرا که در صورت پذیرش آن تمامی تحولات تاریخ شهرسازی مضر جلوه خواهند کرد كه البته چنين نيسـت. اگِرچه ميتوان گفت سنت نماگرايي برآمده از یک منطق کاملاً عینی (مادی) است که به ظاهر ساختمانها ارزش قابل ملاحظهای میدهد، اما باید در نظر داشت در سنت غربی توجه ویژهای به نقش نما وجود داشته است که در قالبهای مختلفی از نماگرایی خود را نشان میدهد. هر مبحثی که به دنبال شیوه جدیدی از درک محیط ماست در چالشی گرفتار خواهد شد که البته جلوی تحول شهر را نخواهد گرفت. برای مواجه نشدن با «نماگرایی» در غرب، باید رویکردمان را به میراث به کلی

تغییر دهیم" (19: Szambien, 1996). در حقیقت در نماگرایی ما قایل به گذر تاریخ و جریان زندگی شهر در روند طبیعی و تاریخی خود نیستیم؛ ما شهر را در مقطعی از زمان در گذشته به صورت منجمد نگه میداریم و دیگر رخدادها و وقایع پس از آن را به رسمیت نمیشناسیم.

بعد زیباشناسی و رابطهٔ این نماها با منظر خیابان

این محافظه کاری و خشکی بی اندازه در مدیریت و حفظ نمای تاریخی شهر پاریس نقدهای فراوانی را در حوزههای مختلف معماری، شهرسازی، هنری و ادبی به همراه داشته است.

۱- "چرا در معماری پاریسی، حتی در دوره معاصر آن، رنگهای شاد این قدر کم مورد اقبال بوده است؟ او در حالی نین سؤال را مطرح کرد که در مقابل آفتاب، در ضلع جنوب غربی میدان ووژ، روی چمنها دراز کشیده بود. برای تأکید بر گفتههایش، با تحسین خاصی به نماهای گلبهی رنگ ساختمانهای احاطه کننده میدان اشاره کرد که چه تضاد جذابی را با سبز درختان ایجاد کردهاند. سپس ادامه داد: در شهر من، آمستردام، در و پنجره خانهها را به رنگهای زرد، سیان ساحت و قرمز رنگآمیزی می کنند. شاید به این خاطر است که آنجا، هوا همیشه خاکستری است...

.(Kahane & Le Dantec, 2003: 3) "

محلههای تاریخی دوره هوسهان و محلههای بورژوا (Bourgeois)، مجموعههای مسکونی دهه ۶۰ و ساخت و سازهای جدیدتر با روشهای متفاوتتر، همگی پدیدآورندگان تنوع منظر عمومی شهر پاریس هستند. به همین سبب هارمونی شهر، رنگها، فرمها، مصالح، کیفیت محلات، یکپارچگی ساختمانها در طول خیابان و روحیهٔ تجاری که دلربایی مشهور خیابانهای پاریس مدیون آن است، همه و همه نیازمند توجه خاص مسئولین و قانونمندی دقیق در مداخلات و ساختوسازهای جدید

تصویر ۲: میدان دوفین؛ تداوم نماهای یکسان در دوطرف نشانی از سنت حفظ حداکثری نماهای تاریخی در شهر پاریس دارد. همکف ساختمانها اکثراً کاربری داده است اما این تغییر به گونهای بوده که در کلیت نما هیچ خدشهای وارد نشود.مأخذ: www.tendaysinparis.com

Pic2:TheDauphine square; the continuity of the similar facades on both sides of the street shows the act of higher preservation of historic facades in Paris. Although the street level had been transformed to commercials but it has not caused any damage to the holistic view of the façade in general. Source: www.tendaysinparis.com

هستند (PLU, 2006 : 3)؛ (تصاویر ۶ و ۷). این نوشته على رغم تحليل مثبتي كه از تنوع در منظر شهرى و ساخت و سازهای جدید پاریس دارد، اما همچنان به کنترل قاطع تجددگرایی در بافت تاریخی تأکید دارد. "ساخت و سازهای جدید در بافتهای موجود، باید خود را با بافت تطبیق داده و ویژگی های ریخت شناسانه و گونه شناسانه محله (ریتم عمودی نماها، عرض قطعات، برجستگیها و ...)، همچنین خصوصیات نماهای موجود (مقیاس، تزئینات، مصالح، رنگ، شكل بام، پيش آمدگیها، ...) را در نظر داشته باشد. البته اين هدف نباید موجب بروز فرهنگ تقلید شده و زیباییشناسی تقلبی را خلق کند. بدین ترتیب، معماری معاصر می تواند در تاریخ معماری پاریسی جایگاه خود را کسب کند. سنگ آهک و گچ مصالحی هستند که در پاریس غلبه دارند و تُنالیته عمومی شهر از رنگ آنهاست. اگرچه رعایت این رنگبندی در ساخت و سازهای جدید مساوی است با احترام و ارزشدهی به شکل سنتی و تاریخی شهر، اگرچه استفاده از رنگها و مصالـح متفاوت در آثار مدرن به هیـچ عنوان منعی ندارد تا جایی که در راستای ارتقای کیفیت محیط یا استفاده بهینه از انرژی باشد" (PLU, 2006 : 52-53).

تأکید حداکشری مدیران شهری پاریس بسر "حفظ اهمیت تاریخی و معماری شهر و ارزش افزایی به ایس میراث گران بها" تقریباً راه را بر هر گونه تنوع و نوآوری در منظر شهری بسته است. نگاه مثبت به معماری امسروزی در عین رعایت رنگبندی، حدود ارتفاعی، جلوآمدگیها، عرض قطعات، ریتم همسایگیها و غیره گویی مانعی ناگفته در جهت تبعید معماری مدرن از بخشهای تاریخی شهر است. به نظر می رسد که این زیباشناسی ثابت افراطی که بسیار مورد پسند مدیران شهری ست، برای سایرین خوشایند نباشد زیرا آن گاه که ساختوسازها بدون دخالت مدیران انجام شده، شاهد تنوع و نوآوری قوی هستیم. آنچه از این تحلیل برمی آید، زیباشناسی دوگانهای است که کاملاً از هم منفکاند و

هرگز آمیخته نمیشوند. گویی نظاره گر دو شهر متفاوت هستیم. نقش کار کرد در شکل گیری نماهای پاریس

نماگرایسی لزوما نتیجه صرف یک مداخله محافظه کارانه نیست چـرا که ویژگـی اصلی قـرن ۲۰ ظهور مدرنیسـم با مشخصه اصلی از تلقی نما به عنوان شیء معمارانه و مجسـمهوار بود. در این دوره، قانــون نماگرایی در پاریس به تدریج زیر پا گذاشته شد. از نظر مدرنیستها رابطه میان درون و بيرون ساختمان اجتنابناپذير است حال آنکه نماگرایان به این اصل کمترین وقعی نمینهد. متأسفانه تعمیر کاران نماگرا نیز به قدر کفایت دقیق نبودهاند. کنار هم قراردادن بیمحابای گروههای غیر همسنخ میتواند با ایجاد بازی تضادها نوعی تنوع بصری را خلق کند. اما در پس نماهای یکشکل ساختمانهای غیر همسنخ پاریس، مجموعهای از دفاتر اداری، واحدهای تجاری و مسکونی تکراری پنهان است. واضح است که هدف نماگرایی، ارتقای کیفیت معماری نبوده و تنها افزایش ارزش متر مربعهای فروخته شده مد نظر بوده است (Pinon, 2006 : 12). آنچه از این گفتهها برمی آید استفاده ابزاری از تاریخ و هنر و معماری پاریسی است که به بهرهبرداری اقتصادی انجامیده است. ظاهر تاریخی و هنری كـه انتظار مىرود حقيقتِ آن نيـز داراى جذابيتهاى غنى باشد تنها پوششی است بر روزمرگیهای زندگی شهری و فقط به عابرینی منحصر می شود که از مقابل آنها می گذرند و هرگز پا به عرصه پنهانشان نخواهند گذاشت. تعبیر «چشم گولزنک» شاید مناسب آن باشد. زیرا زندگی جاری در داخل ساختمان و خارج آن هیچ ارتباطی با هم ندارد. از طرف دیگر، ارزش ظاهریای که نهضت نماگرایی به ساختمانها بخشیده موجب سوءاستفاده اقتصادی شده است: به اسم «ساختمان تاریخی دوره هوسمان یا بورژوا» واقع در بافت سنتی و تاریخی، بر ارزش اقتصادی هر متر مربع آن افزوده

میشود حال آنکه واقعیت محیط دارای چنین ارزشی نیست. بیان هویت در نماهای پاریس

روحیه تاریخی شهر، جایگاه آن به عنوان پایتخت، رودی که از آن عبور می کند، تداوم و خوانایی شبکه خیابانها و یگانگی مصالح و رنگ ساختمانهایش، هویتی چنان استثنایی برای آن به ِ ارمغان آورده است که نوسازیهای شهری نیمقرن اخیر، نسبتا بر آن بی تأثیر بوده است. قوانین حاکم بر تر کیببندی های شـهری همواره حاضر بودهاسـت؛ خطیبودن ساختوسازها در امتداد خیابان، عرض پیادهروها متناسب با عرض خیابان، طرح کاشت درختان در خیابانهای عریض و مبلمان شهری یکپارچه. تغییراتی که دوره مدرن در این قوانین پیش آورد به سرعت نفی شدند: پلانهای آزاد، ساختوساز بر روی پیلوتی، معابر سریع (PLU, 2006: 78-79). مدرنيته هر گز جايگاهي در بخش سنتي پاریس نیافت و شهر همچنان به هویت سنتی خود که برآمده از «روحیـه تاریخی» آن اسـت، وفادار ماند. امـا از طرف دیگر این پایتخت مهم اروپایی نمی توانست با ورود معماری امروزی مقابله کند و از تحولات بینالمللی عقب بماند. لذا مدرنیته رانده شده از مرکز تاریخی در سایر بخشها خود را عرضه کرد: مناطق ۱۳، ۱۴ و بخشهایی از منطقه ۱۵ منظری کاملا امروزی دارند و تنها تداوم رود سن عنصر اتصال این مناطق به مناطق مرکزی است. ظاهرا هویت پارپس هویتی دوگانه است که هریک، داستان خود را دارد و اصولاً شاید همین دوگانگی، هویت حقیقی این پایتخت مطرح اروپایی باشد. همین تفکیک حداکثری میان دو شکل شهر، منظری دو چهره را خلق کرده است که در عین وحدت (قرار داشــتن در شهر پاریس)، حس جابهجایی میان دو شهر تاریخی و مدرن را القاء می کند (تصویر ۸).

نتيجهگيري

نمای شهر پاریس در طول چند دهه حاصل مدیریت محافظه کارانه مدیران شهر پاریس و به ویژه شکل گیری و

Pic3: Rivoli Street: monochromatic and monotonous
stone facades preserved
in three different eras.
Source (Left): Maryam alsadat Mansouri, (Right):
www.f.hypotheses.org,
www.wordpress.com

تصویـر۳ : خیابـان ریوولـی : حفظ نماهای سـنگی تکرنگ و یکنواخت خیابان در سـه دوره زمانـی متفاوت. ماخـند (چپ) : مریم السادات منصوری، (۲۹۱ و (راست):به ترتیباز بالابه پایین www.f.hypotheses.org

سینت همسان سازی نماهای شهری در پاریس با هدف حفظ شخصیت تاریخی شهر پاریس بر آمده از نهضیت تاریخی شهر پاریس بر آمده از نهضیت نماگرایی و منطقی کاملاً عینی است که به ظاهر ساختمانها بیش از عوامل دیگر اهمیت میدهد. در این رویکرد راه بر هرگونه تنوع و نوآوری در منظر این شهر بسته است. این امر با تفکیک حداکثری دو بخش تاریخی و مدرن شهر هویتی کاملاً متمایز از یکدیگر را موجب شده است.

اجرای نهضت نماگرایی در این شهر است. به نظر میرسد آنچه نهضت نماگرایی در ابعاد سه گانه زیباشناسی، عملکردی و هویتی فرهنگی بر جای گذاشته باشد، در یک نقطه مشترک شوند و آن به وجود آوردن نوعی «دوئالیسم» در منظر شهری پاریس است. مصادیق آن را می شود به نحو زیر دسته بندی کرد:

- تضاد حداکثری میان زیباشناسی مدیران و سایرین و دوپاره شدن شهر به لحاظ بصری؛

- جاری بـودن زندگی در دو بخش کاملاً مجزا، بیارتباط به هـم و حتی پنهان از یکدیگر (زندگی فضاهای باز شـهری و زندگی جاری درون ساختمانها)؛

- عدم وجود هویت مشخص برای پاریس در نتیجهٔ هموزن بودن دو قطب هویتی سنتی و مدرن شهر■

پینوشت

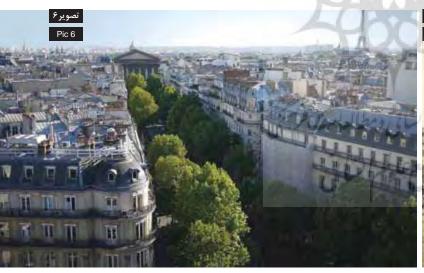
پی را باریزیّن Parisien به معنای پاریسی.

۲. تلقی اصلی مدیران شـهری از انتظام شـهر، همشـکل بودن نماهاست. خصوصـاً در تهران همواره این اعتراض وجود دارد که هر سـاختمان، فرم، مصالـح و رنگ خود را دارد و حتی محدوده پیادمرو مقابل درب خود را نیز به شکل دلخواه خود درمیآورد.

Eugène Haussmann.۳):بخشدار ناحیه پاریس در زمان ناپُلئون سوم.

فهرست منابع

• منصوری، سیدامیر. (۱۳۸۳). درآمدی بر شناخت معماری منظر. مجله باغ نظر، ۱ (۲) : ۶۹ – ۷۸.

تصویتر ۶: دیند بنه بولتوار هوسمان: نماهای یکنواخت و خطوط همامتداد بام و ردیف درختان خطی، مأخذ: www.colleensparis.com

Pic6: view to Haussmann Boulevard: similar facades and sequential roof lines and linear rows of trees, Source: www.colleensparis.com تصویر ۵: ساختمان ساماریتن : (۲۰۱۲) : نماســـازی مجــدد ساختمان به شکل تمام و کمال یک ساختمان بورژوا. عکس : بیک ساختمان بورژوا. عکس : Pic5: Samaritan building (2012): façade rebuilding of a complete bourgeois building, Photo by: Maryam al-sadat Mansouri, 2012.

تصویر ۴:ساختمان ساماریتن وخیــابـانهــای دو طــرف آن(۱۹۹۰):نمونهای ازنــمای یک ســاختمان بــورژوای پاریســی. مأخذ www.wordpress.com مأخذ Samaritan buildings and streets on both sides (1990): an example of Parisian bourgeois façade. Source: www. wordpress.com

Facadim A paradox in the Paris urban facade management

Maryam al-Sadat Mansouri, Ph.D Candidate in Landscape, Paris 10 University maryamansouri@gmail.com

Abstract: Paris is one of the most fascinating and most popular cities for tourism attraction in the world. Paris not only obtains its charm for its valuable historic buildings and signs value, but also the city itself is a cause of tourism attraction. This city is distinguished from other tourism destination by offering unity of space and integrated management. Pedestrian spaces, human scale, sin river stations and performances on the street makes the strolling in streets and watching the facades more exciting than entering the buildings. Paris consists of two quite distinct parts: the historic and modern sectors. A coordinated, integrated and monotone Parisian architecture is observed in the historic sector while the modern sector offers international style of architecture which can be seen in many other European cities. There is no influence of modernity and modern architecture in the historic city centre. The sin river acts as an interface of these

sectors and its sides have been organized in different places according to the context. This policy has protected the historical heritage and has conveyed all the innovations and "internationalisms" to distant locations. But does this maximum detachment seem as pleasant to the citizens as others?

Strict determination of managers in holding conservative policies of urban managers is quite obvious in the landscape and urban facade of Paris. This urban facade has accomplished through decades of conservative management and in particular the shaping and implementation of façadism in the city. It seems that what façadism has offered in three aesthetic, functional and cultural-identity aspects have converge in creating a type of "dualism" in urban landscape of Paris which can be classified as following:

• Maximum contrast between the aesthetics stated by managers and visual city division;

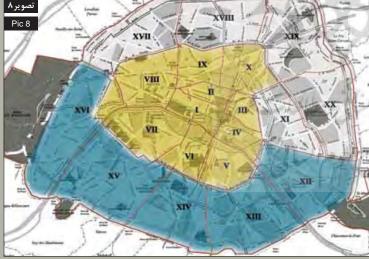
- Life in two completely separate and unconnected sectors and even hided from each other (life in urban open spaces and life within buildings);
- Absence of identity in Paris due to equipollent modern and historic sectors

This paper tries to root out and analyze the influences of façadism on urban landscape of Paris and refers them to cited existing documents, studies and criticisms to accomplish its purpose.

Keywords: Paris, Management of urban facade, Facadism.

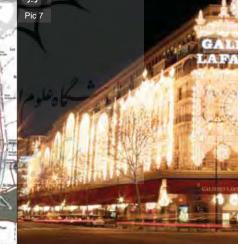
Reference list

- Chassel, F. (1996). Le façadisme à Paris. *Monumental*, (14): 29-38.
- Desmier, A. (2002). Paris La couleur de la ville.
 Paris : La Villette.
- Fleury, M. & Leproux, G.M. (1994). La cinquième république, L. Réau, rééd, Légende de la figure 75.
- Kahane, J. & Le Dontec, J. P. (2002). "Paris, la Couleur de la Ville" by Annick Desmier- Maulion. Paris : Éd. de la Villette : 3.
- Mansouri, S. A. (2005). An introduction to landscape architecture identification. *Bagh-e-Nazar*, 1(2):69-78.
 Pinon, P. (1996). Les origines du façadisme. *Monumental*, (14):9-16
- Plan Local d'Urbanisme de Paris (PLU Règlement). (Juin 2006). *Règlement – Tome 1*, Mairie de Paris.
- Plan Local d'Urbanisme de Paris (PLU). (Juin 2006). Projet d'aménagement et de développement durable – Orientations d'aménagement par quartier ou par secteur, Mairie de Paris.
- Szambien, W. (1996). Le dialecte du façadisme. Monumental, (14): 17-28.

Pic8: the twenty urban districts have been identified. Districts 1 to 10 mostly offer historic architecture while districts 12 to 16 showcase a modern and international urban landscape. Other districts have no special architectural composition of different irregular shapes. Source: www.parisavelo.net.

تصویبر ۸: مناطق بیستگانه شهر مشخص شدهاند. مناطق ۱ تیا ۲۰ در اکثر سطح خود دارای معماری سنتی هستند و مناطق کم و بیش مدرن و بینالمللیاند. و بیش معماری سایر بخشها دارای معماری وییشرمنظمی از اشکال مختلفانند. منحلیل تصویر از نگارنده. مأخذ: www.parisavelo.net

Pic 7: night view of commercial blocks along Haussman Boulevard: the ground floor façade includes transparent windows with no identity offering element and the upper parts of the façade are linear and also similar, Sources: www.deviantart.pet

تصویر ۷: نمای شب بلوکهای تجاری بولوار هوسمان: نمای همکف شامل ویترینهای شیشهای و فارغ از عنصر هویتی بـوده و بخشهای بالایی نمای ساختمان، آن نم با محمد میاشد.

